

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

- мобілізує зусилля підприємця, примушує його бути обережним, передбачливим (згідно з теорією «раціональних і адаптивних очікувань»);
- підсилює необхідність своєчасно враховувати всі фактори ризику при прийнятті управлінських рішень;
- стимулює одержання потрібних знань, сприяє прагненню займатися тим видом діяльності, що приносить не лише задоволення, але і реальні результати, орієнтована на успіх.

Відмітимо, що нові конкурентні відносини між суб'єктами господарювання в сучасних умовах ще більше посилюють вплив ризиків на результати підприємницької діяльності. Ці умови підвищують значення управління ризиками, що постійно супроводжують виробничу діяльність і є водночас чинниками поступального розвитку економічної системи загалом і кожного конкретного підприємства зокрема.

Література

1. Дегтярова Ю.В. Особенности методики принятия решений в условиях неопределенности и риска. // Менеджер: Вісник Донецького державного університету управління. 2010. – № 3. – С. 166-171.
2. Дуда В.П. Проблеми розвитку малого підприємництва на сучасному етапі економіки України. // Фінансовий контроль. 2011. – № 2. – С. 159-165.
3. Лук'янова В.В., Головач Т.В. Економічний ризик: навч. посіб. – К.: Академвидав, 2010. – С. 12-46.
4. Вітлінський В.В. Аналіз, оцінка і моделювання економічного ризику. – К.: Деміруг, 2009. – 212 с.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ

**Ніколюк О.В., к.е.н., доцент, Левчук Ю.С., старший викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Забезпечення соціально-економічного розвитку полягає у застосуванні стратегії розвитку аграрного виробництва за рахунок запровадження інноваційних технологій у функціонування аграрного виробництва та розвиток інститутів, що закріплюють ефективні інноваційні форми, які забезпечують розвиток і підтримку стійкого рівня соціально-економічного розвитку аграрного виробництва в Україні. З методологічної точки зору між процесами і формами прояву інноваційних технологій існує об'єктивний взаємозв'язок, який з одного боку, виражається у відображенні певних виробничо-господарських процесів та регулюванні функціонування аграрного виробництва, з іншого – в соціально-економічних відносинах, які тісно пов'язані з демографічними, соціокультурними й етнічними особливостями, що безпосередньо впливають на сам характер інноваційної технології, які застосовуються в аграрному виробництві. Тому соціально-економічний розвиток аграрного виробництва значною мірою, залежить від розвитку інноваційних технологій в усіх сферах аграрних відносин, які, на нашу думку, повинні включати:

- організаційні інновації (спеціалізація і концентрація аграрного виробництва, інституціоналізація нових форм організації виробництва і колективної праці, вдосконалення систем регулювання);
- науково-технологічні інновації (розвиток аграрної науки, впровадження нових видів продуктів, застосування автоматичних, високопродуктивних систем і машин,

використання прогресивних технологій організації та функціонування виробництва, удосконалення технологій зберігання та реалізації продукції);

— агротехнічні інновації (застосування інтенсивних систем землеробства, виведення і використання нових високопродуктивних сортів рослин і порід тварин, розширення зрошувальних і відновлення деградованих, виснажених й еродованих земель, застосування хімічних добрив і біологічних засобів захисту рослин);

— екологічні інновації (охорона навколишнього природного середовища, впровадження безвідходного виробництва, використання різних видів відновлюваної енергії, застосування органічних методів землеробства, розвиток зеленого туризму);

— фінансово-економічні інновації (впровадження нових механізмів фінансового забезпечення, удосконалення механізмів державного регулювання та підтримки, розвиток інфраструктури, удосконалення форм і методів реалізації продукції, організація праці та її матеріальне стимулювання) [1; 3].

Головними завданнями регулювання соціально-економічного розвитку аграрного виробництва в сучасних ринкових умовах є:

— модернізація матеріально-технічної бази суб'єктів аграрного виробництва сучасним обладнанням;

— удосконалення дієвої інфраструктури інноваційного ринку з урахуванням джерел її фінансового забезпечення;

— підвищення рівня платоспроможності суб'єктів аграрного виробництва;

— адаптація кадрового потенціалу до умов інноваційного розвитку;

— формування ефективної системи стимулювання, експертизи, юридичного супроводу інноваційної діяльності аграрного виробництва [4].

Основна мета вищезазначених завдань полягає у створенні ефективної інноваційної моделі регулювання соціально-економічного розвитку аграрного виробництва.

У сучасних ринкових умовах господарювання особлива увага акцентується на розвитку аграрного виробництва з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу. Розвиток аграрної науки як системи академічних, галузевих, проектних інститутів, дослідних станцій, науково-дослідних лабораторій, експериментальних баз охоплює цілий комплекс проблем, які потребують вирішення.

Україна здавна славиться високим науковим потенціалом та якістю підготовки кадрів. Основними стратегічними цілями розвитку аграрної науки як інституційної системи, яка слугує основою інституційного забезпечення аграрного виробництва інновацій та науки з урахуванням необхідності переведення аграрного виробництва на інноваційну модель, є: формування ефективного ринку інновацій та нових ресурсозберігаючих технологій, розроблення та реалізація інноваційної моделі розвитку аграрного виробництва, соціальної сфери села та сільських територій; техніко-технологічне переоснащення науково-дослідних установ та поліпшення якісного рівня їх кадрового забезпечення; удосконалення системи матеріального стимулювання наукових кадрів та ін.

Інноваційний підхід у функціонуванні аграрного виробництва має суттєво вплинути на підвищення рівня його соціально-економічного розвитку, а основними напрямками мають стати: формування та розвиток загальнодержавної інноваційної інфраструктури та формування регіональної інноваційної політики; вдосконалення нормативно-правового регулювання інноваційної діяльності; розроблення системи наукового супроводження інноваційної діяльності, в аграрному виробництві; поліпшення умов розвитку науково-технічного потенціалу та удосконалення організації кадрового забезпечення інноваційної діяльності [2; 5].

Реалізація зазначених напрямів досягнення стратегічних цілей потребує: розроблення державної політики, спрямованої на реорганізацію аграрного виробництва у контексті переходу його діяльності на ринкові засади; на формування і функціонування ринку інноваційної продукції та нових високих ресурсозберігаючих технологій; формування інноваційної моделі розвитку наукоємного аграрного виробництва, соціальної сфери села та

сільських територій; забезпечення основного приросту валової продукції аграрного сектора економіки за рахунок досягнень науково-технічного прогресу; формування національного Фонду інноваційної продукції сільського господарства та організації його діяльності на ринковій основі; визначення потреб аграрного виробництва в прикладних наукових дослідженнях та розробках.

Література

1. Василенко В. Стратегічне управління: навч. посіб. / В. Василенко, Т. Ткаченко. – К.: Знання, 2003. – 110 с.
2. Гришова І. Ю. Вплив інституційної структури на розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств. Економіка: реалії часу. 2013. – № 2(7). – С. 47-51.
3. Інноваційні трансформації аграрного сектора економіки: монографія / [О.В. Шубравська, Л.В. Молдаван, Б.Й. Пасхавер [та ін.]; за ред. д-ра екон. наук О.В. Шубравської; НАН України, Ін-т екон. та прогноз. – Київ: 2012. – 496 с.
4. Ніколюк О.В. Теоретико-методологічні засади інституційного регулювання соціально-економічної безпеки аграрного виробництва: монографія / О.В. Ніколюк. Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2018. – 298 с.
5. Русан В.М., Ніколюк О.В., Лівінський А.І. Фінансове забезпечення інноваційного розвитку пріоритетних галузей аграрного виробництва. Фінансові дослідження. 2017. – № 1(2). – С. 180-185.

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ

Купріна Н.М., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Вплив глобалізаційних процесів на економіку країни, що призводить до зміни зовнішнього середовища їх функціонування, вимагає від суб'єктів національної економіки – підприємств забезпечення конкурентоспроможності продукції та збереження позиції на ринку, рентабельності виробництва та отримання позитивного фінансового результату від всіх видів діяльності, тобто забезпечення фінансово-економічної безпеки та ефективності діяльності. Необхідність проведення трансформації діяльності суб'єктів національної економіки в сучасних умовах за допомогою процесу їх реструктуризації не тільки для підвищення конкурентоспроможності та ефективності їх діяльності, а скоріше для її забезпечення на внутрішньому ринку і їх адаптації до нових умов зовнішнього середовища, підтверджують результати проведеного дослідження. Такий підхід вимагає виділити новий структурний компонент реструктуризації як трансформація діяльності та її вид, заснований на принципі імпаритета [1]. Імпаритетна реструктуризація промислових підприємств, є трансформацію його діяльності на основі проведення системи заходів (організаційно-правових, фінансово-економічних та виробничо-технічних), що дозволяють забезпечувати і підвищувати конкурентоспроможність і ефективність діяльності суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до змін зовнішнього середовища і виробленою стратегією його розвитку [2].

Виділення імпаритетної реструктуризації підприємств, як нового її виду, в сучасних умовах дозволило розробити методологію її обґрунтувати та методику її проведення. Для характеристики сутності імпаритетної реструктуризації було проведено теоретико-

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Корсікова Н.М.	358
ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РИНКУ КОШЕРНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Дроздова В.А.	360
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СОКІВ ТА СОКОВМІСНИХ НАПОЇВ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	362
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	364
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Мужайло В.Д., Кривоногова І.Г.	366
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	368

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Купріна Н.М.	370
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА	
Ступницька Т.М., Антонюк О.П.	372
СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ПРАЦІ	
Ощепков О.П.	374
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Євтушевська О.О.	375
ДЕПОЗИТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	
Тарасова О.В.	377
ЯКІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Скляр Л.Б.	379
СИСТЕМА КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ	
Мельник Ю.М., Головаченко Л.М.	381
АНАЛІЗ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Баранюк Х.О.	383
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РИНКОВИХ УМОВАХ	
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	385
БАГАТОГРАННІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНКУРЕНЦІЯ» ТА «КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ»	
Іванченкова Л.В., Стасюкова К.В.	387

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ	
Ткачук Т.І.	388
СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЗБИТКУ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ	
Руммо В.В.	390
ТЕНДЕНЦІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О.	392
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА»: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	
Шишлюк В.Р., Заболотна О.С.	394

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОБУМОВЛЕНІСТЬ	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С.	396
РОЗУМІННЯ КОНЦЕПЦІЇ «СОЦІАЛЬНЕ» В СУСПІЛЬНИХ НАУКАХ	
Іванов Є.В., Мордовець М.В.	397
КОМАНДА І ОРГАНІЗАЦІЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ	
Черкаський А.В.	398